

«Солтүстік Қазақстан облысы Мағжан Жұмабаев ауданы Булаев қаласында қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын жайластыру» жоспарланған қызметтің ықтимал әсерлері туралы есеп бойынша ескертулер мен ұсыныстардың хаттамасы (жиынтық кесте)

Хаттаманың жасалған күні: 13.06.2023 ж.

Хаттама жасалған орын: ҚР ЭТРМ ЭРБК СҚО бойынша экология департаменті

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның атауы: ҚР ЭТРМ ЭРБК СҚО бойынша экология департаменті

Мүдделі мемлекеттік органдардың ескертулері мен ұсыныстарын жинау туралы хабарланған күн: 18.05.2023 ж.

Мүдделі мемлекеттік органдардың ескертулері мен ұсыныстарын беру мерзімі, көзделіп отырған қызмет жобасының атауы: 18.05.2023 ж.-08.06.2023 ж.

Мүдделі мемлекеттік органдардың ескертулері мен ұсыныстарын жинақтау:

№	Мүдделі мемлекеттік орган	Ескертулер мен ұсыныстар
1	«Мағжан Жұмабаев ауданының әкімі аппараты» КММ	Ұсынылған жоқ.
2	«СҚО әкімдігінің табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» КММ	1.2.2 ҚТҚ полигонында тұрғын үйлерден, қоғамдық ғимараттар мен мекемелерден, сауда және ауыл шаруашылығы кәсіпорындарынан, қоғамдық тамақтандыру, көше, бақша-саябақ, құрылыс қоқыстарынан, емдеу мекемелерінің қауіпті емес қалдықтарынан және басқа да сапалы қалдықтардан Қалдықтарды қабылдау қарастырылған, олар картаның корпусына сұрыптаусыз және сұрыптаусыз салынады. полигонда қайта өңдеу. 351-баптың 1-тармағына сәйкес полигондарда көму үшін мынадай қалдықтарды қабылдауға тыйым салынады: 4) медициналық қалдықтар; 10) пластмасса, пластик және полиэтилен қалдықтары, полиэтилентерефталат қаптамасы; 11) макулатура, картон және қағаз қалдықтары; 13) шыны ыдыс; 14) шыны сынық; 15) түсті және қара металдардың сынықтары; 16) батареялар литий, қорғасын-қышқыл; 17) электрондық және электр жабдықтары; 19) құрылыс қалдықтары; 20) тамақ қалдықтары. Осылайша, қоғамдық тамақтандыру қалдықтарын (тамақ қалдықтарын), құрылыс қоқыстарын, емдеу мекемелерінің қауіпті емес қалдықтарын (медициналық қалдықтарды) полигондарда көму үшін қабылдауға тыйым салынады. Жоғарыда аталған баптың 3-тармағына сәйкес қатты тұрмыстық қалдықтар полигондарында қалдықтарды тармақшаларда көрсетілген түрлер бойынша міндетті сұрыптау көзделуі тиіс 6), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) және 17) Осы баптың 1-тармағы.

		Кәсіпорында полигонда көмуге жарамсыз қалдықтарды Мамандандырылған ұйымдарға беру мақсатында қатты тұрмыстық қалдықтарды бөлек жинау мен сұрыптауды ұйымдастыру қажет. 2. «Өндіріс және тұтыну қалдықтары туралы» 1998 ж. 24.06. №89 - ФЗ ФЗ жобасының 2.2 тарауында көрсетілген «Әділет» ҚР нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесінде жоқ.
3	«Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрлігі санитарлық-эпидемиологиялық бақылау комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаменті» РММ	Кодекстің 46 - бабы 4-тармағының 2) тармақшасына сәйкес халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органдар қоршаған ортаға, санитариялық қорғау аймақтары мен санитариялық-қорғау аймақтарына зиянды заттар мен физикалық факторлардың шекті жол берілетін шығарындылары мен шекті жол берілетін төгінділері бойынша нормативтік құжаттама жобаларына санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізеді, осыған сәйкес «СҚО М.Жұмабаев ауданы Булаев қаласында қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын жайластыру «жұмыс жобасына ықтимал әсерлер туралы есеп» жобасын қарау Департаменттің құзыретіне кірмейді.
4	«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің ауыл шаруашылығы және жер қатынастары басқармасы» КММ	Ұсынылған жоқ.
5	«ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің Солтүстік Қазақстан облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы» РММ	9.1-тармақшада өсімдік жамылғысына әсерді бағалау (91-бет) Солтүстік Қазақстан облысына қатысы жоқ географиялық объектілер және Булаево ауылындағы ҚТҚ үйіндісі орналасқан учаске көрсетілген, атап айтқанда: - Нұра, Шерубайнұра, Ащысу, Тоқырау, Жіңішке, Талды, Сарысу, Қаракөңгір, Атасу өзендері. - Ерейментау, Қызылтау, Қу, Кент, Қарқаралы, Қызыларай, бақты, Ұлытау таулары. Сондай-ақ, қасқыр Солтүстік Қазақстан облысы үшін қарапайым түр емес екенін атап өткен жөн. Бұдан басқа, ҚТҚ үйіндісінің орналасу учаскесі «Булаевское» аңшылық шаруашылығының (әрі қарай - Аңшылық шаруашылығы) аумағына кіреді. Жабайы аңдардың есептеріне сәйкес аңшылық шаруашылығы аумағында жануарлардың аңшылық түрлерінен: сібір елігі, қабан, түлкі, қарсақ, русак және беляк қоян, дала күзені, колонкалар, борсық, ондатр, бөдене, құр, сұр кекілік, қасқалдақ, ансериформалық (үйректер, қаздар) және қарабидай (құмсалғыштар) отрядтарының өкілдері мекендейді. Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген түрлердің ішінде аңшылық шаруашылығы аумағында: орман сусары, сұр тырна, сұңқылдақ аққу, құстардың көктемгі-күзгі жаппай қоныс аудару кезеңінде – Қызылтұмсық қаз бен пискулька қазы кездеседі. Сонымен қатар Полигон аумағында орналасқан су

		қоймасы суда жүзетін және су маңындағы құстар мен жануарлар түрлерінің өкілдері үшін тіршілік ету ортасы бола алатындығын атап өткен жөн. Жоғарыда айтылғандарға байланысты қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын жайластыру кезінде «жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдедегі №593 Заңын (әрі қарай - Заң) басшылыққа алу қажет. Заңның 12-бабы мен 17-бабының талаптарына сәйкес жануарлар дүниесінің жай-күйіне, мекендеу ортасына, жануарлардың көбею жағдайлары мен өріс аудару жолдарына әсер ететін немесе ықпал ете алатын қызмет жануарлар дүниесінің, оның мекендеу ортасының сақталуы мен молықтырылуын және келтірілетін және келтірілген зиянның орнын толтыруды қамтамасыз ететін экологиялық талаптар, оның ішінде экологиялық талаптар сақтала отырып жүзеге асырылуға тиіс, оның ішінде сөзсіз. Сондай-ақ елді мекендерді, кәсіпорындарды, құрылыстарды және басқа да объектілерді орналастыру, жобалау және салу, өндірістік процестерді жүзеге асыру және көлік құралдарын пайдалану, қазіргі бар технологиялық процестерді жетілдіру және жаңа технологиялық процестерді енгізу, пайдаланылмайтын, жағалаудағы, Батпақты, бұталар алып жатқан аумақтарды шаруашылық айналымға енгізу, жерді мелиорациялау, Орман ресурстары мен су объектілерін пайдалану, геологиялық барлау жүргізу кезінде- барлау жұмыстары, пайдалы қазбаларды өндіру, ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және айдап өту орындарын анықтау, туристік маршруттар әзірлеу мен халықтың жаппай демалатын орындарын ұйымдастыру кезінде жануарлар дүниесі объектілерінің мекендеу ортасы мен көбею жағдайларын, жануарлардың өріс аудару жолдары мен шоғырлану орындарын сақтау жөніндегі іс-шаралар көзделуге және жүзеге асырылуға, сондай-ақ жабайы жануарлардың мекендеу ортасы ретінде ерекше құнды болып табылатын учаскелерге қол сұқпаушылық қамтамасыз етілуге тиіс.
6	«Қазақстан Республикасы экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі су ресурстары комитетінің су ресурстарын пайдалануды реттеу және қорғау жөніндегі Есіл бассейндік инспекциясы» РММ	Бұған дейін Солтүстік Қазақстан облысы, М.Жұмабаев ауданы Булаев қаласы әкімінің аппаратына Булаев қаласы, М. Жұмабаев ауданы аумағында орналасқан қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын жайластыру үшін сұралған жер учаскесінде су объектісі (атауы жоқ) бар екендігі хабарланған болатын. Бұл су объектісінде су қорғау аймағы мен жолағы белгіленбеген және шаруашылық пайдалану режимі белгіленбеген. Есеп жобасында бұл су айдыны «техникалық тоған» ретінде көрсетілген, бұл ретте растайтын құжаттар жоқ. ҚР Су кодексінің 112 - бабы 1-тармағының 2 - тармақшасына сәйкес су объектілері қатты, ерімейтін заттармен, өндірістік, тұрмыстық және өзге де шығу тегі қалдықтарымен бітелуден қорғалуға тиіс.

		Жоғарыда айтылғандардың негізінде Инспекция осы жер учаскесінде қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын орналастыруға қарсылық білдіреді.
7	«СҚО әкімдігінің ветеринария басқармасы» КММ	ҚТҚ географиялық координаттарының болмауына байланысты сібір жарасы көмінділерінің болуы немесе болмауы туралы ақпарат беру мүмкін емес.
8	«ТЖМ өнеркәсіптік қауіпсіздік комитетінің СҚО бойынша департаменті» РММ	Ұсыныстар мен ескертулер жоқ.
9.	«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің кәсіпкерлік және индустриялық-инновациялық даму басқармасы» КММ	Ұсынылған жоқ.
10.	«СҚО әкімдігінің мәдениет, тілдерді дамыту және мұрағат басқармасы» КММ	Ұсыныстар мен ескертулер жоқ. Сонымен бірге, Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 26 желтоқсандағы № 288-VI ҚРЗ «Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы» Заңының 30 және 34-баптарына сәйкес аумақтарды игеру кезінде жер учаскелері бөлінгенге дейін тарихи-мәдени мұра объектілерін анықтау бойынша археологиялық жұмыстар жүргізілуге тиіс екенін хабарлаймыз. Археологиялық жұмыстарды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар олар басталғанға дейін күнтізбелік он күн бұрын облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдарына археологиялық жұмыстардың басталғаны туралы хабарлауға міндетті. Тарихи, ғылыми, көркемдік және өзге де мәдени құндылығы бар объектілер табылған жағдайда жеке және заңды тұлғалар жұмыстарды одан әрі жүргізуді тоқтата тұруға және бұл туралы уәкілетті органға және облыстардың жергілікті атқарушы органдарына үш жұмыс күні ішінде хабарлауға міндетті.
11.	«СҚО бойынша экология департаменті» РММ	1. Ықтимал әсерлер туралы есептің жобасы (әрі қарай - ҚОӘБ) Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 30 шілдедегі № 280 бұйрығымен бекітілген «экологиялық бағалауды ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі нұсқаулыққа» (әрі қарай - Нұсқаулық) сәйкес келтірілсін. 2. Нұсқаулықтың 2-қосымшасына сәйкес ықтимал әсерлер туралы есепке қамту саласын айқындау туралы қорытындының мазмұнын ескере отырып, ақпарат енгізуге жатады. Ұсынылған ҚОӘБ қоршаған ортаға әсерді бағалауды қамту аясын айқындау туралы 2022 жылғы 15.04. №: KZ12VWF00063671 қорытындының деректеріне сәйкес келмейді. 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 бұйрығымен бекітілген «өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға,

		тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» 96-98-тармағына сәйкес (әрі қарай - санитариялық талаптар) - полигонға арналған орындар елді мекендер мен адамдардың жаппай демалатын аймақтарының, шаруашылық сумен жабдықтаудың, минералдық көздердің, ашық су айдындарының және жер асты суларының ластануын болдырмайтын инженерлік шешімдерді орындауға мүмкіндік беретін нөсер, еріген және тасқын сулармен су баспайтын, құрылыс салудан бос, желдетілетін жекелеген аумақтарда көзделеді. <u>Полигон басым бағыттағы желдерді ескере отырып, елді мекендердің жел жағында, өзендердің ағысы бойынша шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау су жинау орындарынан төмен, ашық су айдындарын, қыстайтын шұңқырларды, жаппай уылдырық шашу және балық аулау орындарын су жинау аймақтарынан төмен және шетелдерде орналастырылады.</u> Полигон жер асты сулары 20 м-ден астам тереңдікте жатқан және сүзу коэффициенті тәулігіне 10 м-ден аспайтын өткізгіштігі төмен жыныстармен жабылған учаскелерде орналастырылады. Полигон түбінің негізін жер асты сулары деңгейінің ең жоғары негізгі тұруынан кемінде 4 м орналастырады. Түбі мен қабырғалары гидрооқшаулағышпен реттеледі. Бұйрықтың осы тармақтарының талаптарын ескере отырып, өндірістік объектілерді орналастыру үшін учаскені таңдауды негіздеу қажет. 4. Жобада қатты тұрмыстық қалдықтардың (ҚТҚ) жобаланатын полигоны ҚТҚ оқшаулауға және залалсыздандыруға арналған мамандандырылған құрылыстар болып табылатындығы көрсетілген. ҚР Экологиялық кодексінің (әрі қарай - ҚР ЭК) 348-бабына сәйкес – қалдықтарды көму полигоны (әрі қарай - Полигон) деп Экологиялық, Құрылыс және санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес келетін қалдықтарды алып қою ниетінсіз оларды тұрақты орналастырудың арнайы жабдықталған орны түсініледі. 5. Қамту саласының 1-тармағына сәйкес ҚОӘБ-да ҚР ЭК 224-бабының 6, 7-тармақтарына сәйкес көзделіп отырған қызмет түрін жүзеге асыру аумағында ауыз сумен жабдықтау үшін пайдаланылатын немесе пайдаланылуы мүмкін жерасты суларының, сондай-ақ олардың су жинау алаңдарының болуы/болмауы туралы уәкілетті органның ақпараты жоқ. Сондай-ақ, объектіні пайдалануға бергенге дейін жер асты суларының тереңдігін, бағытын, ағынының жылдамдығын анықтау бойынша зерттеулердің сипаттамасы жоқ, өйткені санитарлық талаптардың 119 - тармағына сәйкес полигонның жасыл аймағында (периметрі бойынша) ҚТҚ-ның жер асты суларына әсерін бақылау үшін бақылау ұңғымалары орнатылады, олардың бірі жер асты суларының ағыны бойынша полигоннан жоғары, Полигоннан төмен 1-2 ұңғыма.
--	--	---

		6. «ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің Солтүстік Қазақстан облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы» РММ деректері бойынша ҚТҚ полигонының орналасқан жері «Булаевское» аңшылық шаруашылығының (әрі қарай - аңшылық шаруашылығы) аумағына кіреді. Аңшылық шаруашылығының аумағында Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген түрлердің ішінде: орман сусары, сұр тырна, кликун аққуы, құстардың көктемгі-күзгі жаппай көші – қоны кезеңінде-қызыл қаз және пискулька қазы кездеседі. Көзделіп отырған қызметті жүзеге асыру кезінде «жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 09 шілдедегі №593 Заңының 12 және 17-баптарының талаптарының сақталуын қамтамасыз ету қажет. Сондай-ақ, жануарлар дүниесі объектілерінің мекендеу ортасын және көбею жағдайларын, көші-қон жолдары мен жануарлардың шоғырлану орындарын сақтау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу бөлігінде көзделіп отырған қызметті келісуді ұсыну, сондай-ақ «орман шаруашылығы комитетінің Солтүстік Қазақстан облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы» РММ-мен жабайы жануарлардың мекендеу ортасы ретінде ерекше құндылығы бар учаскелерге қол сұғылмаушылық қамтамасыз етілуі қажет ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің шаруашылық және жануарлар дүниесі. 7. Есепте ҚТҚ полигонында құрылыс қоқыстарын қабылдау көзделгені көрсетіледі. Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 6 тамыздағы № 314 бұйрығымен бекітілген «қалдықтар жіктеуішіне» сәйкес қалдықтардың түрі - құрылыс қоқысы жоқ. ҚР ЭК 351-бабы 1-тармағының 19-тармақшасы негізінде құрылыс қалдықтарын полигондарда көму үшін қабылдауға тыйым салынады. 8. Есепте ҚТҚ полигонында тұрғын үйлерден, қоғамдық ғимараттар мен мекемелерден, сауда және ауыл шаруашылығы кәсіпорындарынан, қоғамдық тамақтандыру, көше, бақша-саябақ, құрылыс қоқыстарынан, емдеу мекемелерінің қауіпті емес қалдықтарынан және полигонда сұрыптаусыз және қайта өңдеусіз карта денесіне жиналатын басқа да сапалы қалдықтардан Қалдықтарды қабылдау көзделгені көрсетілген. ҚР ЭК 350-бабының 5-тармағына сәйкес тұрмыстық қатты қалдықтарды алдын ала сұрыптамай көмуге тыйым салынады. ҚР ЭК 351-бабына сәйкес полигондарда көму үшін келесі қалдықтарды қабылдауға тыйым салынады: 1) сұйық түрдегі кез келген қалдықтар (сұйық
--	--	---

	қалдықтар); 2) полигон жағдайында жарылғыш, коррозиялық, тотығатын, жоғары отты немесе отты қауіпті болып табылатын қауіпті қалдықтар; 3) сумен әрекеттесетін қалдықтар; 4) медициналық қалдықтар; 5) Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы заңнамасына сәйкес айқындалған биологиялық қалдықтар; 6) рекультивация кезінде тұрақтандырушы материал ретінде қолдануды қоспағанда, пайдаланылған тұтас шиналар мен олардың фрагменттері; 7) құрамында тұрақты органикалық ластаушы заттар бар қалдықтар; 8) пестицидтер; 9) қабылдау критерийлеріне сәйкес келмейтін қалдықтар; 10) пластмасса, пластик және полиэтилен қалдықтары, полиэтилентерефталат қаптамасы; 11) макулатура, картон және қағаз қалдықтары; 12) құрамында сынап бар шамдар мен құрылғылар; 13) шыны ыдыстар; 14) стеклобой; 15) түсті және қара металдардың сынықтары; 16) литий, қорғасын-қышқылды батареялар; 17) электрондық және электр жабдықтары; 18) пайдаланудан шыққан көлік құралдары; 19) құрылыс қалдықтары; 20) тамақ қалдықтары. Тұрмыстық қатты қалдықтар полигондарында қалдықтарды тармақшаларда көрсетілген түрлер бойынша міндетті сұрыптау көзделуге тиіс 6), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) және 17) Осы баптың 1-тармағының. Қатты тұрмыстық қалдықтарды сұрыптау қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекіткен тізбеге енгізілген ұлттық стандарттарды сақтай отырып жүзеге асырылады Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген талаптарды орындау қамтамасыз етілмейтін қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын пайдалануға тыйым салынады. 9. Есепте әрбір қабаттың кейінгі окшаулануы әкелінетін топырақпен (қолдануға рұқсат етілген) жүзеге асырылатыны көрсетілген. Ол қандай көздерден алынатынын көрсету керек. 10. «Су ресурстарына әсер ету» деген 4-бөлімдегі ақпаратты көзделген қызмет орнына сәйкес келтіру қажет. 11. Есепте шаруашылық аймағының құрамына кіретін ғимараттар мен құрылыстар бойынша әртүрлі оқылымдар бар. Сәйкестендіру. 12. «Су тұтыну және су бұру» бөлімінде өндірістік қажеттіліктерге арналған техникалық судың қалалық техникалық су құбырынан жеткізілетіні туралы дұрыс
--	--

	емес ақпарат көрсетілген. 13. Есепте тұрмыстық кәрізден кәріз ағындары ағызылатыны көрсетілген резервуар-жинақтағыш. Бұдан әрі ағынды сулардың қайда шығарылатынын көрсету қажет. 14. Есепте жер үсті және жер асты суларын қорғау бойынша іс-шаралар жоқ. Сәйкестендіру. 15. «Су ресурстарына әсер ету» деген 4-бөлімде осы кәсіпорындағы жер үсті және жер асты суларының жай-күйіне өндірістік мониторинг жүргізілмейтіні көрсетілген, себебі пайда болған сарқынды сулар тікелей су объектілеріне және жергілікті жердің рельефіне төгілмейді. ҚР ЭК 355-бабына сәйкес өкілдік пункттерде фильтрат пен жер үсті суларының сынамасы іріктелуге тиіс. Фильтраттың көлемі мен құрамын іріктеуді және өлшеуді жүзеге асыру фильтрат түзілетін учаскенің әрбір пунктінде жеке орындалуы тиіс. 16. Қамту саласының 2-тармағына сәйкес ҚОӘБ-ға ҚР ЭК 350-бабының 13-тармағына сәйкес қалдықтарды қабылдаудың бірыңғай рәсімі ұсынылмаған. 17. Есепте өндірістің және (немесе) тұтынудың қауіпті қалдықтарының пайда болуы көзделмегені көрсетілген, бұл есептің 6.2-тармағында көрсетілген мәліметтерге қайшы келеді 18. Есептің 10.1-тармағында көрсетілген ақпаратты көзделген қызметті жүзеге асыру ауданына сәйкес келтіру қажет. 19. Есепте атмосфералық ауаның, топырақтың, жер үсті және жер асты суларының жай-күйіне мониторинг пен бақылауды ұйымдастыру жөніндегі іс-шаралар жоқ. 20. «Авариялық жағдайлардың туындауы» бөлімінде авариялардың, қауіпті табиғи құбылыстардың туындау ықтималдығын айқындау және оларды болғызбау және жою жөніндегі әзірленген іс-шаралар туралы ақпарат қамтылмайды және Нұсқаулықтың 2-қосымшасының талаптарына сәйкес келмейді. 21. ҚОӘБ-да полигон аумағында көлік құралдарын, контейнерлерді жууға арналған алаң салу жоспарланғаны көрсетілген. Осы процеске арналған сумен жабдықтау көзі мен су бұру процесінің сипаттамасы, сондай-ақ осы алаңды жайластыру жөніндегі техникалық шешімдер жоқ 22. ҚОӘБ қамту саласының 4-тармағына сәйкес сипаттама жоқ; - фильтратты жинауға және шығаруға арналған жүйелер; - сақталған қалдықтарда пайда болатын фильтрат пен ағынды суларды бақылау жүйелері - шығарындыларды бақылау жүйелері (полигон газы). -ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 ж. 14.09. № 378 бұйрығымен бекітілген «полигонды пайдалану кезінде газ мониторингін жүргізу әдістемесін» ескере отырып, мониторинг пен бақылауды ұйымдастыру жөніндегі іс-шаралар.
--	---

		23. ҚОӘБ-да Нұсқаулықта 2-қосымшаға сәйкес көзделген қызметті жүзеге асырудың ықтимал балама нұсқаларының сипаттамасы және көзделген қызметті жүзеге асырудың ұтымды нұсқасының негіздемесі жоқ. 24. Жобада Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2022 жылғы 11 қаңтардағы № ҚР ДСМ-2 бұйрығымен бекітілген «адамның тіршілік ету ортасы мен денсаулығына әсер ету объектілерінің санитарлық-қорғау аймақтарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға» сәйкес орны мен ауданын көрсете отырып, көгалдандыру бойынша жоспарланатын жұмыстар туралы ақпарат жоқ. ҚР СН 1.04-15-2013 «қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған полигондар». 25. Полигон құрылысы кезеңінде шаңды басу (гидро суару) бойынша іс-шаралар жоқ. 26. ҚР ЭК 354-бабының 5-тармағына сәйкес жобада таразы жабдығын орнату сипаттамасы жоқ. 27. Есептің 5 қосымшасына ұсынылған хаттамалар оқылмайды.
12.	Мүдделі жұртшылық	Түскен жоқ.

Протокол (сводная таблица) замечаний и предложений по Отчету о возможных воздействиях намечаемой деятельности «Обустройство полигона твердых бытовых отходов в г. Булаево района Магжана Жумабаева Северо-Казахстанской области»

Дата составления протокола: 13.06.2023 г.

Место составления протокола: Департамент экологии по СКО КЭРК МЭПР РК

Наименование уполномоченного органа в области охраны окружающей среды: Департамент экологии по СКО КЭРК МЭПР РК

Дата извещения о сборе замечаний и предложений заинтересованных государственных органов: 18.05.2023г.

Срок предоставления замечаний и предложений заинтересованных государственных органов, наименование проекта намечаемой деятельности: 18.05.2023 г.-08.06.2023 г.

Обобщение замечаний и предложений заинтересованных государственных органов:

№	Заинтересованный государственный орган	Замечания или предложения
1	КГУ «Аппарат акима района Магжана Жумабаева»	Не представлено
2	КГУ «Управления природных ресурсов и регулирования природопользования акимата СКО»	1. В соответствии с гл.2.2 проекта на полигоне ТБО предусмотрен прием отходов от жилых домов, общественных зданий и учреждений, предприятий торговли и сельского хозяйства, общественного питания, уличный, садово-парковый, строительный мусор, не опасные отходы лечебных учреждений и другие качественные отходы, которые будут укладываться в тело карты без сортировки и переработке на полигоне. Согласно п.1 ст.351 запрещается принимать для захоронения на полигонах следующие отходы: 4) медицинские отходы; 10) отходы пластмасс, пластика и полиэтилена, полиэтиленотерфталатную упаковку; 11) макулатуру, картон и отходы бумаги; 13) стеклянную тару; 14) стеклобой; 15) лом цветных и черных металлов; 16) батареи литиевые, свинцово-кислотные; 17) электронное и электрическое оборудование; 19) строительные отходы; 20) пищевые отходы. Таким образом, отходы от общественного питания (пищевые отходы), строительный мусор, не опасные отходы лечебных учреждений (медицинские отходы) запрещается принимать для захоронения на полигонах. Согласно п.3 вышеуказанной статьи на полигонах твердых бытовых отходов должна быть предусмотрена обязательная сортировка отходов по видам, указанным в подпунктах 6), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) и 17) пункта 1 настоящей статьи. На предприятии необходимо организовать раздельный сбор и сортировку твердо-бытовых отходов с

		целью передачи специализированным организациям не приемлемых для захоронения на полигоне отходов. 2. Указанный в гл.2.2 проекта ФЗ от 24.06.1998 г. №89- ФЗ "Об отходах производства и потребления" отсутствует в информационно-правовой системе нормативных правовых актов РК «Әділет».
3	РГУ «Департамент санитарно-эпидемиологического контроля Северо-Казахстанской области Комитета санитарно-эпидемиологического контроля Министерства здравоохранения Республики Казахстан»	Согласно подпункту 2) пункта 4 статьи 46 Кодекса, государственными органами в сфере санитарно-эпидемиологического благополучия населения, проводится санитарно-эпидемиологическая экспертиза проектов нормативной документации по предельно допустимым выбросам и предельно допустимым сбросам вредных веществ и физических факторов в окружающую среду, зонам санитарной охраны и санитарно-защитным зонам, в соответствии чего рассмотрение проекта «Отчет о возможных воздействиях к рабочему проекту «Обустройство полигона твердых бытовых отходов в г.Булаево района М.Жумабаева СКО» в компетенцию Департамента не входит.
4	КГУ «Управление сельского хозяйства и земельных отношений акимата Северо-Казахстанской области»	Не предоставлено
5	РГУ «Северо-Казахстанская областная территориальная инспекция лесного хозяйства и животного мира Комитета лесного хозяйства и животного мира Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК»	В п.п.9.1 Оценка воздействия на растительный покров (стр. 91) указаны географические объекты, не имеющие отношение к Северо-Казахстанской области и участку расположения свалки ТБО в с. Булаево, а именно: - реки Нура, Шерубайнура, Ащису, Тоқырау, Жинишке, Талды, Сарысу, Каракенгир, Атасу. - горы Ерейментау, Кызылтау, Ку, Кент, Каркаралы, Кызыларай, Бакты, Улытау. Также стоит отметить, что волк не является обычным видом для Северо-Казахстанской области. Кроме того, участок расположения свалки ТБО входит в территорию охотничьего хозяйства «Булаевское» (далее Охотхозяйство). Согласно учетов диких животных из охотничьих видов животных на территории Охотхозяйства обитают: сибирская косуля, кабан, лисица, корсак, зайцы русак и беляк, степной хорь, колонок, барсук, ондатра, перепел, тетерев, серая куропатка, лысуха, представители отрядов гусеобразные (утки, гуси) и ржанкообразные (кулики). Из видов, занесенных в Красную книгу Республики Казахстан на территории Охотхозяйства встречаются: лесная куница, серый журавль, лебедь кликун, в период весенне-осенних массовых миграций птиц – краснозобая казарка и гусь пискулька. Также необходимо отметить, что водоем, расположенный на территории полигона, может служить местом обитания представителей водоплавающих и околоводных видов птиц и животных. В связи с выше изложенным, при обустройстве

		полигона твердых бытовых отходов, необходимо руководствоваться Законом Республики Казахстан от 9 июля 2004 года №593 «Об охране, воспроизводстве и использовании животного мира» (далее Закон). В соответствии с требованиями статьи 12 и статьи 17 Закона, деятельность, которая влияет или может повлиять на состояние животного мира, среду обитания, условия размножения и пути миграции животных, должна осуществляться с соблюдением требований, в том числе экологических, обеспечивающих сохранность и воспроизводство животного мира, среды его обитания и компенсацию наносимого и нанесенного вреда, в том числе и неизбежного. Так же при размещении, проектировании и строительстве населенных пунктов, предприятий, сооружений и других объектов, осуществлении производственных процессов и эксплуатации транспортных средств, совершенствовании существующих и внедрении новых технологических процессов, введении в хозяйственный оборот неиспользуемых, прибрежных, заболоченных, занятых кустарниками территорий, мелиорации земель, пользовании лесными ресурсами и водными объектами, проведении геолого-разведочных работ, добыче полезных ископаемых, определении мест выпаса и прогона сельскохозяйственных животных, разработке туристских маршрутов и организации мест массового отдыха населения должны предусматриваться и осуществляться мероприятия по сохранению среды обитания и условий размножения объектов животного мира, путей миграции и мест концентрации животных, а также обеспечиваться неприкосновенность участков, представляющих особую ценность в качестве среды обитания диких животных.
6	РГУ «Есильская бассейновая инспекция по регулированию использования и охране водных ресурсов Комитета по водным ресурсам Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан»	Ранее аппарату акима города Булаево района М. Жумабаева, Северо-Казахстанской области сообщалось, что на испрашиваемом земельном участке для обустройства полигона твердых бытовых отходов расположенный на территории г. Булаево, района М.Жумабаева, имеется водный объект (без названия). На данном водном объекте водоохранная зона и полоса не установлены, и не определен режим хозяйственного использования. В проекте отчета данный водоем указан как «технический пруд», при этом отсутствуют подтверждающие документы. Согласно п.п. 2 п. 1 ст. 112 Водного кодекса РК водные объекты подлежат охране от засорения твердыми, нерастворимыми предметами, отходами производственного, бытового и иного происхождения. На основании вышеизложенного, Инспекция возражает в размещении на данном земельном участке полигона твердых бытовых отходов.
7	КГУ «Управление ветеринарии акимата СКО»	В связи с отсутствием географических координат ТБО представление информации о наличии или

		отсутствие сибиреязвенных захоронений не предоставляется возможным
8	РГУ «Департамент комитета промышленной безопасности МЧС по СКО»	Предложений и замечаний не имеется.
9	КГУ «Управление предпринимательства и индустриально-инновационного развития акимата Северо-Казахстанской области»	Не предоставлено
10	КГУ «Управление культуры, развития языков и архивного дела акиматат СКО»	Предложений и замечаний не имеется. Вместе стем информируем, что согласно ст.30 и 34 Закона Республики Казахстан «Об охране и использовании объектов историко-культурного наследия» от 26 декабря 2019 года № 288-VI ЗРК, при освоении территорий до отвода земельных участков должны производиться археологические работы по выявлению объектов историко-культурного наследия. Физические и юридические лица, осуществляющие археологические работы, за десять календарных дней до их начала обязаны известить местные исполнительные органы областей, городов республиканского значения, столицы о начале археологических работ. В случае обнаружения объектов, имеющих историческую, научную, художественную и иную культурную ценность, физические и юридические лица обязаны приостановить дальнейшее ведение работ и в течении трех рабочих дней сообщить об этом уполномоченному органу и местным исполнительным органам областей.
11	РГУ «Департамент экологии по СКО»	1. Проект отчета о возможных воздействиях (далее-ОВОС) привести в соответствии с «Инструкцией по организации и проведению экологической оценки», утвержденной приказом Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 30 июля 2021 года № 280 (далее - Инструкция). 2. Согласно Приложения 2 к Инструкции включению в отчет о возможных воздействиях подлежит информация с учетом содержания заключения об определении сферы охвата. Представленный ОВОС не соответствует данным Заключения об определении сферы охвата оценки воздействия на окружающую среду №: KZ12VWF00063671 от 15.04.2022 года. 3. Согласно п. 96-98 "Санитарно-эпидемиологических требований к сбору, использованию, применению, обезвреживанию, транспортировке, хранению и захоронению отходов производства и потребления", утвержденных приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 25 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-331/2020 (далее Санитарные требования) -места для полигона предусматриваются на отдельных, свободных от застройки, проветриваемых территориях, <u>не</u>

		<u>затапливаемых ливневыми, талыми и паводковыми водами</u>, которые допускают выполнение инженерных решений, исключающих загрязнение населенных пунктов и зон массового отдыха людей, хозяйственного водоснабжения, минеральных источников, открытых водоемов и подземных вод. <u>Полигон размещают с подветренной стороны</u> от населенных пунктов с учетом ветров преобладающего направления, ниже мест водозаборов хозяйственно-питьевого водоснабжения по течению рек, ниже и за границами зон водозабора открытых водоемов, зимовальных ям, мест массового нереста и нагула рыб. Полигон размещают на участках, <u>где подземные воды залегают на глубине более 20 м и перекрыты малопроницаемыми породами с коэффициентом фильтрации не более 10 м/сут.</u> Основу дна полигона размещают не менее 4 м от наивысшего основного стояния уровня подземных вод. Дно и стенки устраивают с гидроизоляцией. Необходимо обосновать выбор участка для размещения производственных объектов с учетом требования данных пунктов Приказа. 4. В проекте указано, что проектируемый полигон твердых бытовых отходов (ТБО) является специализированным сооружением, предназначенным для изоляции и обезвреживания ТБО. В соответствии со ст.348 Экологического кодекса РК (далее ЭК РК) - под полигоном захоронения отходов (далее – полигон) понимается специально оборудованное место постоянного размещения отходов без намерения их изъятия, соответствующее экологическим, строительным и санитарно-эпидемиологическим требованиям. 5. В соответствии с п.1 сферы охвата, в ОВОС отсутствует информация уполномоченного органа о наличии/отсутствии подземных вод, которые используются или могут быть использованы для питьевого водоснабжения а также их водосборных площадей на территории осуществления намечаемого вида деятельности в соответствии с п.6, 7 ст.224 ЭК РК. Также отсутствует описание исследований по определению глубины залегания, направлению, скорости потока подземных вод до ввода объекта в эксплуатацию, т.к в соответствии с п.119 Санитарных требований - в зеленой зоне полигона (по периметру) устраивают контрольные скважины для мониторинга влияния ТБО на грунтовые воды, одна из них выше полигона по потоку грунтовых вод, 1-2 скважины ниже полигона. 6. По данным РГУ «Северо-Казахстанская областная территориальная инспекция лесного хозяйства и животного мира Комитета лесного хозяйства и животного мира Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК» участок расположения полигона ТБО входит в территорию охотничьего хозяйства «Булаевское» (далее Охотхозяйство). Из видов, занесенных в Красную книгу Республики Казахстан на
--	--	---

		территории Охотхозяйства встречаются: лесная куница, серый журавль, лебедь кликун, в период весенне-осенних массовых миграций птиц – краснозобая казарка и гусь пискулька. При осуществлении намечаемой деятельности необходимо обеспечить соблюдение требований статей 12 и 17 Закона Республики Казахстан от 09 июля 2004 года №593 "Об охране, воспроизводстве и использовании животного мира". Также необходимо предоставить согласование намечаемой деятельности, в части разработки мероприятий по сохранению среды обитания и условий размножения объектов животного мира, путей миграции и мест концентрации животных, а также обеспечиваться неприкосновенность участков, представляющих особую ценность в качестве среды обитания диких животных с РГУ «Северо-Казахстанская областная территориальная инспекция лесного хозяйства и животного мира Комитета лесного хозяйства и животного мира Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК 7. В Отчете указывается, что на полигоне ТБО предусмотрен прием строительного мусора. В соответствии с «Классификатором отходов», утвержденного приказом и.о. Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 6 августа 2021 года № 314, отсутствует вид отходов - строительный мусор. На основании пп.19 п.1 ст.351 ЭК РК, строительные отходы запрещается принимать для захоронения на полигонах. 8. В Отчете указано, что на полигоне ТБО предусмотрен прием отходов от жилых домов, общественных зданий и учреждений, предприятий торговли и сельского хозяйства, общественного питания, уличный, садово-парковый, строительный мусор, не опасные отходы лечебных учреждений и другие качественные отходы, которые будут укладываться в тело карты <u>без сортировки и переработке на полигоне</u>. Согласно п.5 ст. 350 ЭК РК запрещается захоронение твердых бытовых отходов без их предварительной сортировки. Согласно ст. 351 ЭК РК запрещается принимать для захоронения на полигонах следующие отходы: 1) любые отходы в жидкой форме (жидкие отходы); 2) опасные отходы, которые в условиях полигона являются взрывчатыми, коррозионными, окисляемыми, высокоогнеопасными или огнеопасными; 3) отходы, вступающие в реакцию с водой; 4) медицинские отходы; 5) биологические отходы, определенные в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области ветеринарии; 6) целые использованные шины и их фрагменты, за
--	--	---

		исключением их применения в качестве стабилизирующего материала при рекультивации; 7) отходы, содержащие стойкие органические загрязнители; 8) пестициды; 9) отходы, которые не удовлетворяют критериям приема; 10) отходы пластмасс, пластика и полиэтилена, полиэтилентерефталатную упаковку; 11) макулатуру, картон и отходы бумаги; 12) ртутьсодержащие лампы и приборы; 13) стеклянную тару; 14) стекlobой; 15) лом цветных и черных металлов; 16) батареи литиевые, свинцово-кислотные; 17) электронное и электрическое оборудование; 18) вышедшие из эксплуатации транспортные средства; 19) строительные отходы; 20) пищевые отходы. На полигонах твердых бытовых отходов должна быть предусмотрена обязательная сортировка отходов по видам, указанным в подпунктах 6), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) и 17) пункта 1 настоящей статьи. Сортировка твердых бытовых отходов осуществляется с соблюдением национальных стандартов, включенных в перечень, утвержденный уполномоченным органом в области охраны окружающей среды. Эксплуатация полигона твердых бытовых отходов, на котором не обеспечивается выполнение требования, предусмотренного частью первой настоящего пункта, запрещается. 9. В Отчете указано, что последующая изоляцией каждого слоя будет осуществляться привозным грунтом (разрешенным к применению). Необходимо указать из каких источников он будет получен. 10. Информацию в разделе 4 «Воздействие на водные ресурсы», необходимо привести в соответствие с местом намечаемой деятельности. 11. В Отчете имеются разночтения по зданиям и сооружениям входящих в состав хозяйственной зоны. Привести в соответствие. 12. В разделе «Водопотребление и водоотведение» указана не достоверная информация о том, что техническая вода для производственных нужд доставляется из городского водопровода технической воды. 13. В Отчете указано, что канализационные стоки от бытовой канализации сбрасываются резервуар-накопитель. Необходимо указать, куда в дальнейшем вывозятся сточные воды. 14. В Отчете отсутствуют мероприятия по охране поверхностных и подземных вод. Привести в соответствие.
--	--	---

		15. В разделе 4 «Воздействие на водные ресурсы» указано, что производственный мониторинг состояния поверхностных и подземных вод на данном предприятии не производится по причине того, что образующиеся сточные воды не сбрасываются непосредственно в водные объекты и на рельеф местности. Согласно ст.355 ЭК РК проба фильтрата и поверхностных вод должна отбираться в репрезентативных пунктах. Осуществление отбора и измерение объема и состава фильтрата должны быть выполнены отдельно в каждом пункте участка, где образуется фильтрат. 16. В соответствии с п.2 сферы охвата, в ОВОС не представлена унифицированная процедура приема отходов в соответствии с п.13 ст.350 ЭК РК. 17. В Отчете указано, что образования опасных отходов производства и (или) потребления не предусматривается, что противоречит сведениям указанным в п. 6.2 Отчета 18. Информацию указанную в п.10.1 Отчета необходимо привести в соответствие с районом осуществления намечаемой деятельности. 19. В Отчете отсутствуют мероприятия по организации мониторинга и контроля за состоянием атмосферного воздуха, почв, поверхностных и подземных вод. 20. Раздел «Возникновение аварийных ситуаций» не содержит информацию об определении вероятности возникновения аварий, опасных природных явлений и разработанных мероприятий по их предотвращению и ликвидации и не соответствует требованиям Приложения 2 Инструкции. 21. В ОВОС указано что на территории полигона планируется устройство площадки для мойки транспортных средств, контейнеров. Отсутствует описание источника водоснабжения и процесса водоотведения для данного процесса, а также технических решений по обустройству данной площадки 22. В соответствии с п.4 сферы охвата в ОВОС отсутствует описание; - системы для сбора и отведения фильтрата; - системы мониторинга фильтрата и сточных вод, образующихся в депонированных отход - системы мониторинга выбросов (свалочного газа). - мероприятия по организации мониторинга и контроля с учетом «Методики по проведению газового мониторинга при эксплуатации полигона», утвержденную Приказом министра экологии, геологии и природных ресурсов РК № 378 от 14.09.2021 г. 23. В ОВОС отсутствует описание возможных альтернативных вариантов осуществления намечаемой деятельности в соответствии с Приложением 2 к Инструкции и обоснование рационального варианта осуществления намечаемой деятельности. 24. В проекте отсутствует информация о планируемых работах по озеленению с указанием места
--	--	---

		и его площади в соответствии с "Санитарно-эпидемиологическими требованиями к санитарно-защитным зонам объектов, являющихся объектами воздействия на среду обитания и здоровье человека", утвержденными приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 11 января 2022 года № ҚР ДСМ-2 и СН РК 1.04-15-2013 «Полигоны для твердых бытовых отходов». 25. Отсутствуют мероприятия по пылеподавлению (гидроорошению) на этапе строительства полигона. 26. В соответствии с п.5 ст.354 ЭК РК в проекте отсутствует описание установки весового оборудования. 27. В Приложение 5 Отчета предоставленные протокола нечитаемые.
12	Общественность	Не поступало.